

Majda Gregorka, Vlado Barabaš

Slovensko-nemški glosar maziv

A

acetilen Acetylen, n
acikličen azyklisch
aditiv Additiv, n
aditiv s fizikalnim delovanjem physikalisch-wirkendes Additiv, n
aditiv s kemičnim delovanjem chemisch-wirkendes Additiv, n
alifati Aliphaten, pl (n)
alkalen alkalisch
alkalno število Basenzahl, f
alkalnost Alkalität, f
alkan Alkan, n
alken Alken, n
alkin Alkin, n
aluminijev silikat Alu-Silikat, n
antioksidant Antioxidant, m
areometer Aräometer, n
aromati Aromaten, pl (f)
asfaltni premaz Asphaltanstrich, m
atmosferska destilacija atmosphärische Destillation, f
avtomobilsko gorivo Autotreibstoff, m
avtomobilsko mazivo Automobilschmierstoff, m

B

Baaderjev test Baader-Test, m
barvni indikator Farbindikator, m
bazno olje Basisöl, n
belo olje Weißöl, n
bentonit Bentonit, m
bentonitna mast Bentonitfett, n
benzen Benzol, n
biološka razgradljivost biologische Abbaubarkeit, f

C

centrifugiranje Abschleudern, Schleudern, n
cepljenje Spaltung, f
cetansko število Cetanzahl, f
cikličen zyklisch
ciklični parafin Cykloparaffin, n
cikloalkan Cykloalkan, n
cikloparafin Cykloparaffin, n
cilindrsko olje Zylinderöl, n

Č

čistilno sredstvo Reinigungsmittel, n; Reini-
 ger, m
čistost batov Kolbensauberkeit, f
čistost motorja Motorsauberkeit, f
čiščenje olja Ölreinigung, f
čiščenje vodov za olje Ölkreislauf-Reini-
 gung, f
črni mulj Schwarzschlamm, m
črpanje Förderung, f; Pumpen, n

D

delno mazanje Teilschmierung, f
delovanje pod polno obremenitvijo Vollast-
 betrieb, m
delovanje z malo škodljivih snovi schad-
 stoffarmer Betrieb, m
delovna temperatura Betriebstemperatur, f
destilacija Destillation, f
destilacijska naprava Destillationsanlage, f
detergent Detergent, n
detergentno delovanje Detergentwirkung, f
dinamična viskoznost dynamische Visko-
 sität, f
diolefin Diolephin, n
dirkalno motorno olje na ricinusovi osnovi
 Rizinusbasis-Rennmotoröl, n
dirkalno olje Rennöl, n

Nemško-slovenski glosar maziv je bil objav-
 ljen v Mostovih 1999

disperzant Dispersant, m
dizelsko gorivo Dieselmotortreibstoff, Dieseltreibstoff, m

dodatek Zusatz, m; Additiv, n

dodatek h gorivu Treibstoff-Zusatz, m

dodatek proti koroziji Korrosionsschutzadditiv, n

dodatek proti penjenju Antischaumzusatz, m

dodatek proti rjavenju Rostschutzadditiv, n; Rostschutzzusatz, m

dodatek proti staranju Alterungsschutzadditiv, n

dodatek za izboljšanje indeksa viskoznosti VI-Verbesserer, m

dodatek za motorna olja Motoröl-Zusatz, m

dodatek za olja za menjalnike in diferencialne Getriebeöl-Zusatz, m

dodatek za raztapljanje Lösungsvermittler, m

dodatek za znižanje strdišča Stockpunkterniedriger, m

dovod mazalnega olja Schmieröl-Zufuhr, f

dovod olja Ölversorgung, f

dovodni sistem Versorgungssystem, n

drsní koeficient trenja Gleitreibungskoeffizient, m

dušikova spojina Stickstoffverbindung, f

E

eksplozivnost Explosivität, f

ekstrakcija Extraktion, f

ekstrakcija s furfurolom Furfurol-Extraktion, f

emulgator Emulgator, m

emulzija Emulsion, f

Englerjeva posodica Engler-Topf, m

enogradacijsko motorno olje Einbereichsmotoröl, n

eruptivno črpanje Eruptivförderung, f

ester Ester, m

ester dikarbonske kisline Di-Carbonsäure-Ester, m

ester fosforne kisline Phosphorsäure-Ester, m

estrsko olje Esteröl, n

etan Äthan, n

etilen Äthylen, n

F

fenol Phenol, n

filter iz vlaknastih snovi Faserstoff-Filter, n

filtriranje motornega olja Motoröl-Filterung, f

frakcija Fraktion, f

frakcioniranje Fraktionierung, f

G

glikol Glykol, n

glikoleter Glykoläther, m

gorivo Kraftstoff, Brennstoff, Treibstoff, m

gorivo za turbinske motorje Düsenmotortreibstoff, m

gorišče Brennpunkt, m

gospodarno delovanje wirtschaftliche Arbeitsweise, f

gosto tekoč dickflüssig

gostota Dichte, f

grafit Graphit, m

grafitna mast Graphitfett, n

H

hidravlično olje Hydrauliköl, n

hidriranje Hydrierung, f

hidrirna rafinacija hydrierende Raffination, f

hidrokrekirano olje Hydrocracköl, n

hipoidni pogon Hypoidantrieb, m

hipoidno olje Hypoidöl, n

hipoidno ozobljenje Hypoidverzahnung, f

hladilna tekočina Kühlmittel, n

hladilno olje Kühlöl, n

hladilno sredstvo Kühlmittel, n

hladni zagon Kaltstart, m

hlajenje Kühlen, n; Kühlung, f

hlapnost Flüchtigkeit, f

I

indeks viskoznosti Viskositätsindex, m

industrijsko mazalno olje Industrieschmieröl, n

inhibitor Inhibitor, m
inhibitor korozije Korrosions-Inhibitor, m
izguba zaradi izhlapevanja Verdampfungsverlust, m
izguba zaradi trenja Reibungsverlust, m
izhlapevanje Verdunsten, n
izkoristek Wirkungsgrad, m
izločanje Abscheidung, f; Abtrennung, f
izoalkan Isoalkan, n
izolacijsko olje Isolieröl, n
izoparafin Isoparaffin, n
izparevanje Verdampfung, f
izpiranje Spülen, n
izplakovalni plin Durchblasegas, n
izpustna reža Auslaßschlitz, r
izpustni čep za olje Ölablaßschraube, f

K

kakovost goriva Kraftstoffqualität, f
kakovost motornega olja Motorölqualität, f
kalijev lug Kalilauge, f
kalilno olje Härteöl, n
kalilno olje za redukcijsko atmosfero Blankhärteöl, n
kapilarni viskozimeter Kapillarviskosimeter, n
kapljanje Tropfen, n
kapljišče Tropfpunkt, m
kerozin Düsenmotor-Treibstoff, m
kinematična viskoznost kinematische Viskosität, f
kislina, ki nastane pri zgorevanju Verbrennungssäure, f
kislinska rafinacija Säureraffination, f
klasifikacija Klassifikation, f
klasifikacija API API-Klassifikation, f
klasifikacija viskoznosti Viskositätsklassifikation, f
klasifikacijski sistem Klassifikations-System, n
klenkanje Klopfen, n
klor Chlor, n
kobalt Kobalt, n
koeficient trenja Reibungskoeffizient, m

koksanje Verkokung, f
koksanje olja Ölverkokung, f
količina oljne polnitve Ölfüllmenge, f
kompresijsko razmerje Verdichtungsverhältnis, n
kompresor Verdichter, m
kondenzna voda Kondenswasser, n
konsistenca Konsistenz, f
kontrola oljnega tlaka Öldruck-Kontrolle, f
konzerviranje votlih delov Hohlraumkonservierung, f
korozija Korrosion, f
korozivna obraba korrosiver Verschleiß, m
kovinsko milo Metallseife, f
kovinsko sito Metallsiebfilter, n
krekiranje Cracken, n
kremenčev gel Kiesegel, n
krivulja viskoznosti Viskositätskennlinie, f
kroženje motornega olja Motorenöl-Kreislauf, m
kurilno olje Heizöl, n

L

lahki bencin Leichtbenzin, n
lanolin Wollfett, n
ledišče Gefrierpunkt, m
legirano mazivo legierter Schmierstoff, m
lepljenje Verkleben, Kleben, n
letalsko motorno olje Flugmotoröl, n
litijeva mazalna mast Lithium-Schmierfett, n
litrska moč Literleistung, f
ločilni sloj Trennschicht, f
lug Lauge, f

M

mast Fett, n
mast na osnovi aluminijevih mil Aluminiumseifen-Schmierfett, n
mast na osnovi barijevih mil Bariumseifen-Schmierfett, n
mast na osnovi kalcijevih mil Kalkseifen-Schmierfett, n
mast na osnovi svinčenih mil Bleiseifenfett, n

- mast za drsne ležaje** Gleitlagerfett, n
- mast za gonila** Getriebefett, n
- mast za hladno valjanje** Kaltwalzen-Schmierfett, n
- mast za mazanje** Schmierfett, Abschmierfett, n
- mast za menjalnike in diferencialne** Getriebefett, n
- mast za ojnične ležaje** Pleuellagerfett, n
- mast za osne ležaje** Achslagerfett, n
- mast za ročice** Kurbelfett, n
- mast za šasije** Chassissfett, n
- mast za valjčne ležaje** Wälzlagerfett, n
- mast za visoke temperature** Hochtemperaturfett, n
- mast za vodne črpalke** Wasserpumpenfett, n
- mast za vroče ležaje** Heißlagerfett, n
- mast za zobnike** Zahnradfett, n
- maščobna kislina** Fettsäure, f
- mazalna mast** Schmierfett, n
- mazalna mast, ki odbija vodo** wasserabweisendes Schmierfett, n
- mazalna mast na osnovi aluminijevih kompleksov** Aluminiumkomplex-Schmierstoff, m
- mazalna mast na osnovi litijevih kompleksov** Lithium-Komplex-Schmierfett, n
- mazalna mast za hidravliko** Hydraulikschmierfett, n
- mazalna reža** Schmierspalt, m
- mazalna sposobnost** Schmierfähigkeit, f
- mazalna vrednost** Schmierwert, m
- mazalni film** Schmierfilm, m
- mazalno mesto** Schmierstelle, f
- mazalno olje** Schmieröl, n
- mazanje** Schmierung, f
- mazanje s stalno svežim oljem** Frischölschmierung, f
- mazanje s suhim koritom** Trockensumpfschmierung, f
- mazanje valjev** Zylinderschmierung, f
- mazanje vozil** automotive Schmierung, f
- mazanje z ločenim dodajanjem olja** Getrenntschmierung, f
- mazivo** Schmierstoff, m; Schmiermittel, n
- mazivo za visoke pritiske** Hochdruck-Schmiermittel, n
- mazivo za vozila** Fahrzeugschmierstoff, m
- mehanska obraba** mechanischer Verschleiß, m
- mehki parafin** Weich-Paraffin, n
- mehčalo** Weichmacher, m
- meja topnosti** Löslichkeitsgrenze, f
- mejno mazanje** Grenzschmierung, f
- mejno trenje** Grenzreibung, f
- menjava olja** Ölwechsel, m
- merilna palica** Peilstab, Meßstab, m
- merilni postopek** Meßverfahren, n
- merjenje z merilno palico** Peilstabmessung, f
- merska enota za viskoznost** Viskositäts-Maßeinheit, f
- mešalno razmerje** Mischungsverhältnis, n
- mešanica hlapov in zraka** Dampf/Luft-Gemisch, n
- mešanica pogonskega goriva in olja** Treibstoff/Öl-Gemisch, n
- mešanica zraka in goriva** Luft/Kraftstoff-Gemisch, n
- mešanje** Mischen, n; Rühren, n
- mešano trenje** Mischreibung, f
- mešljivost goriv** Kraftstoffmischbarkeit, f
- metanol** Methanol, n
- mikrovosek** Microwachs, n
- mineralizacija** Mineralisation, f
- mineralno olje** mineralisches Öl, n
- molekula** Molekül, n
- molekularna teža** Molekülgewicht, n
- molibden** Molybdän, n
- molibdenov disulfid** Molybdändisulfid, n
- monogradno motorno olje** Einbereichsmotoröl, n
- motnost** Trübung, f; Trübheit, f
- motorno oktansko število** Motor-Oktan-zahl, f
- motorno olje** Motoröl, n
- motorno olje HD** HD-Motoröl, n
- motorno olje z dolgotrajnim delovanjem** Langzeit-Motoröl, n

motorno olje za dolgotrajno obratovanje motorja pod polno obremenitvijo Langlauf-Motoröl, n

motorno olje za dvotaktne motorje Zweitakt-Motoröl, n

motorno olje za utekanje Einfahr-Motoröl, Einlauf-Motoröl, n

motorno olje za vozila Fahrzeug-Motoröl, n

motorno olje za zaščito pred korozijo Korrosionsschutz-Motoröl, n

mulj, ki nastaja pri delovanju hladnega motorja Kaltschlamm, m

multigradno motorno olje Mehrbereichsmotoröl, n

N

nabrekanje Quellung, f

način uporabe Einsatzart, Anwendungsart, f

nadtlak Überdruck, m

nafta Erdöl, n

naftalen Naphtalen, n

naften Naphten, n

naftenska kislina Naphthensäure, f

naftna vrtina Erdölbohrung, f

nagnjenje k izhlapevanju Verdampfungsneigung, f

nahajališče nafte Erdöllagerstätte, f

naloga tesnjenja Dichtfunktion, f

naprava za testiranje zavornih tekočin

Bremsflüssigkeit-Testgerät, n

naprava za vbrizgavanje Einspritzanlage, f

nastajanje »majoneze« Mayonnaisebildung, f

nastajanje mulja Schlamm-bildung, f

nastajanje mulja v hladnem Kaltschlammverhalten, n

nastajanje pene Schaumbildung, f

nastajanje zrcalastih površin Spiegelflächenbildung, f

navodilo za utekanje Einfahrvorschrift, f

nekontroliran vžig Fremdzündung, f

nestrupenost Ungiftigkeit, f

netesnost Undichtheit, f; Undichtigkeit, f

netopni ostanek v olju öllunlöslicher

Rückstand, m

nevarnost obrabe Verschleißgefahr, f

nevarnost požara Feuergefährlichkeit, f

nevarnostni razred Gefahrenklasse, f

nevtralizacijsko število Neutralisationszahl, f

nevtrarno olje Neutralöl, n

normalni parafin Normalparaffin, n

O

občutljivost za vodo Wasserempfindlichkeit, f

območje visokih temperatur Hochtemperaturbereich, m

območje vrenja Siedebereich, m

obodna hitrost Umfangsgeschwindigkeit, f

obraba Verschleiß, m

obratovalna temperatura Betriebstemperatur, f

obratovalni pogoji Betriebsbedingungen, pl (f)

obremenitev Belastung, f; Beanspruchung, f

obremenitev motorja Motorbelastung, f

obremenitev z dušikovimi oksidi Stickoxidbelastung, f

obstojnost Beständigkeit, f

obstojnost glede zmogljivosti Leistungsbständigkeit, f

obstojnost pod tlakom Druckfestigkeit, f

obstojnost v vodi Wasserbeständigkeit, f

obtočni sistem Umlaufsystem, n

obtočno mazanje Umlaufschmierung, f

obtok Umlauf, m

odcejanje Abtropfen, n

odpornost proti emulgiranju Emulgierfestigkeit, f

odpornost proti izločanju sestavin Abscheidungs-Freiheit, f

odpornost proti klenkanju Klopffestigkeit, f

odpornost proti tlačnim obremenitvam

Druckfestigkeit, f; Druckbelastbarkeit, f

odpornost proti staranju Alterungsbeständigkeit, f; Alterungsstabilität, f

odpornost proti vodi Wasserbeständigkeit, f
odprtina za odzračevanje

Entlüftungsöffnung, f

odstranitev Entfernung, Beseitigung, f

odstranjevanje parafina Entparaffinierung, f

odtekanje Abfließen, n

odvajanje toplote Wärmeabfuhr, f

odvisnost viskoznosti od temperature Viskosität-Temperatur-Verhalten, n

odvisnost viskoznosti od tlaka Viskosität-Druck-Verhalten, n

ohišje menjalnika Getriebegehäuse, n

ohladev Abkühlung, f

ohlajanje Abkühlen, n

oksidacija pri visokih temperaturah Hochtemperatur-Oxidation, f

oksidacijska obstojnost Oxidationsbeständigkeit, f; Oxidationsstabilität, f

oksidacijski test Oxidationstest, m

oktansko število Oktanzahl, f

olefin Olefin, n

olein Olein, n

oligomerizacija Oligomerisation, f

olje Öl, n

olje ATF ATF-Öl, n

olje EP za menjalnike in diferenciale EP-Getriebeöl, n

olje Limited-Slip Limited-Slip-Öl, n

olje Premium Premium-Öl, n

olje Regular Regular-Öl, n

olje za avtomate Automatenöl, n

olje za samodejne menjalnike Automatik-Getriebeöl, n

olje za betonske opaže Betonschalungsöl, n

olje za bruniranje Brünieröl, n

olje za brušenje Schleiföl, n

olje za samozaporne diferenciale Sperrdifferential-Getriebeöl, n

olje za dvotaktne motorje Zweitakt-Motoröl, n

olje za gonila Getriebeöl, n

olje za hladilne stroje Kältemaschinenöl, n

olje za honanje Honöl, n

olje za izpiranje Spülöl, n

olje za jedra Kernöl, n

olje za kable Kabelöl, n

olje za kalupe Formenöl, n

olje za ladjarstvo Marine-Öl, n

olje za mazanje Schmieröl, n

olje za menjalnike in diferenciale Getriebeöl, n

olje za obdelavo kovin Metallbearbeitungsöl, n

olje za omastitev tekstila Batschöl, n

olje za opaže Schalungsöl, n

olje za parne turbine Dampfturbinenöl, n

olje za prenos toplote Wärmeträgeröl, n

olje za prvi pogon Erstbetriebsöl, n

olje za prvo polnitev Erstbetriebsöl, n

olje za rezanje navojev Gewindeschneidöl, n

olje za statve Webstuhlöl, n

olje za utekanje Einlauföl, Einfahröl, Erstbetriebsöl, n

olje za valje Zylinderöl, n

olje za vodne turbine Wasserturbinenöl, n

oljna črpalka Ölpumpe, f

oljna kapljica Öltröpflein, n

oljna kopel Ölbad, n

oljna merilna palica Ölpeilstab, Ölmeßstab, m

oljna pena Ölschaum, m

oljna polnitev Ölfüllung, f

oljna usedlina Ölablagerung, f; Ölschlamm, m

oljni filter Ölfilter, n

oljni hladilnik Ölkühler, m

oljni koks Ölkohle, f

oljni ločilnik Ölabscheider, m

oljni madež Ölfleck, m

oljni mulj Ölschlamm, m

oljni tlak Öldruck, m

oljni vod Ölleitung, f

oljno korito Ölwanne, f

oljno sito Ölsieb, n

omejitev izravnave Ausgleichsbegrenzung, f

oprijemanje Haftfähigkeit, f
osnovno olje Grundöl, n
ostanek zgorevanja Verbrennungsrückstand, m
ozobje Verzahnung, f

P

papirnati filter Papierfilter, n
para Dampf, m
parafin Paraffin, n
parafinsko olje Paraffinöl, n
petrolej Petroleum, n
petrolej za pranje Waschpetroleum, n
plamenište Flammpunkt, m
plinast gasförmig
plinska kromatografija Gas-Chromatographie, f
plinsko olje Gasöl, n
ploskovna obremenitev Flächenbelastung, f
podaljšani rok menjave olja verlängerte Ölwechselfrist, f
pojav bakterij Bakterienbefall, m
polialfaolefin Poly-Alfa-Olephin, n
polifenileter Polyphenyläther, m
poliglikol Polyglykol, n
polimerizacija Polymerisation, f
polno mazanje Vollschrnierung, f
poltrd halbfest
pomanjkljivo mazanje Mangelschrnierung, f
popolni razkroj Totalabbau, m
popolno mazanje Vollschrnierung, f
poraba goriva Kraftstoffverbrauch, m
poraba olja Ölverbrauch, m
posebno olje Spezialöl, Sonderöl, n
posedanje mulja Schlammablagerung, f
postopek krožnega obtoka maziva Schmirnittelkreislaufverfahren, n
poškodba zaradi obrabe Verschleißschaden, m
potek utekanja Einfahrtvorgang, m
potopna naprava Tauchvorrichtung, f;
 Tauchgerät, n; Tauchanlage, f
povečanje Vergrößerung, f; Zunahme, f; Anstieg, m

povečanje viskoznosti Viskositätsanstieg, m
površinska napetost Oberflächenspannung, f
površinsko aktivne snovi oberflächenaktive Stoffe, pl (m)
prečrpovalna črpalka Förderpumpe, f
preiskava rabljenega olja Gebrauchttöluntersuchung, f
prenapolnitev Überfüllung, f
prenos moči Kraftübertragung, f
preobremenitev Überlastung, f
preprečevanje penjenja Schaumverhinderung, f
preprečevanje zaribavanja Freßverhinderung, f
presežek olja Ölüberschuß, m
prestrezna posoda Auffangbehälter, m
pridobivanje s črpanjem Pumpförderung, f
primerjalno gorivo Bezugstreibstoff, m
pripravljenost za vžig Zündwilligkeit, f
propan Propan, n
prostornina Volumen, n; Hubraum, m; Inhalt, m
prostornina oljnega korita Ölwanneninhalt, f
protikorozijski aditiv Korrosionsschutzaditiv, n

R

rabljeno olje Gebrauchttöl, n
rafinacija Raffination, f
rafinacija s topili Lösungsmittelraffination, Solvent-Raffination, f
rafinat Raffinat, n
razgradljiv abbaufähig, abbaubar
razgradljivost Abbaubarkeit, f
razpad Zerfall, m
razpršilna šoba Sprühdüse, f
razredčenje olja Ölverdünnung, f
razred zmogljivosti Leistungsklasse, f
razred API za motorna olja API-Klasse (f) für Motoröle
razred API za olja za menjalnike in difereencialne API-Klasse (f) für Getriebeöle

razred viskoznosti ISO ISO-Viskositätsklasse, f
razred viskoznosti SAE za motorna mazalna olja SAE-Viskositätsklasse (f) für Motor-Schmieröle
razred viskoznosti SAE za olja za menjalnike in diferenciale SAE-Viskositätsklasse (f) für Fahrzeug-Getriebeöle
raztopina Lösung, f
redčenje motornega olja Motoröl-Verdünnung, f
redko tekoč dünnflüssig
Redwoodova sekunda Redwood-Sekunde, f
regeneracija Regenerierung, f
regenerat Regenerat, n
rezervoar Vorratsbehälter, m
rezervoar za gorivo Kraftstoffbehälter, m; Tank, m
rezilno olje Schneidöl, n
ricinusovo olje Rizinusöl, n
rja Rost, m; Eisenoxidhydrat, n
rok uporabe Einsatzdauer, f
rok menjave olja Ölwechsel-Frist, f
rotacijski viskozimeter Rotationsviskosimeter, n
rudnina Mineral, n

S

segrevanje Erhitzen, n
sekundarni rafinat Zweitraffinat, n
sestava olja Ölzusammensetzung, f
silicijev oksid Silizium-Oxid, n
silikatni gel Silikatgel, n
silikon Silikon, n
silikonska mast Silikonfett, n
silikonska zavorna tekočina Silikon-Bremsflüssigkeit, f
sinhronski obroček Synchronring, m
sintetična mast Synthefett, n
sintetično olje synthetisches Öl, n
sistem za povratno vodenje izpušnih plinov Abgasrückführsystem, n
sistem za vbrizgavanje Einspritzsystem, n

smola Harz, n
solitrna kislina Salpetersäure, f
solventna rafinacija Solvent-Raffination, Lösungsmittelraffination, f
solventni rafinat Solvent-Raffinat, n
specialno olje spezielles Öl, Spezialöl, n
specifikacija Spezifikation, f
specifična teža spezifisches Gewicht, n
spojina Verbindung, f
sposobnost dispergiranja Dispergiervermögen, n
sposobnost emulgiranja Emulgierbarkeit, f
sposobnost izločanja vode Wasserabscheidevermögen, n
sposobnost izločanja zraka Luftabgabevermögen, n
sposobnost mešanja Mischbarkeit, f
sposobnost navzemanja mulja Schlammtragvermögen, n
sposobnost nevtraliziranja Neutralisationsvermögen, n
sposobnost omakanja Netzvermögen, n
sposobnost oprijemanja Haftvermögen, n
srednji destilat Mitteldestillat, n
sredstvo za čiščenje Reinigungsmittel, n
sredstvo za hladno čiščenje Kaltreiniger, m
sredstvo za hlajenje in mazanje Kühlschmierstoff, m
sredstvo za nabrekanje Quellmittel, n
sredstvo za zaščito hladilnika pred zmrzovanjem Kühlerfrostschutzmittel, n
stabilizator emulzije Emulsionsstabilisator, m
standardi DIN DIN-Normen, pl (f)
staranje Alterung, f
staro olje Altöl, n
stična ploskev Berührungsfläche, f
stični koeficient trenja Haftreibungskoeffizient, m
stopinja Englerja Engler-Grad, m
stopnja čistosti Reinheitsgrad, m
stranski rafinat Zweitraffinat, n
strdišče Stockpunkt, m
strdišče parafina Paraffin-Stockpunkt, m

strižna izguba Scherverlust, m
strižna obstojnost Scherstabilität, f
strižna trdnost Scherfestigkeit, f
strižni gradient Schergefälle, n
strjevanje Festwerden, n
strojno olje Maschinenöl, n
suho trenje Trockenreibung, f
sulfatni pepel Sulfatasche, f
sulfonska kislina Sulfonsäure, f
surovi bencin Rohbenzin, n
svetilni petrolej Leuchtpetroleum, n
sveže olje Frischöl, n
svinčev tetraetilen Bleitetraäthylen, n

Š

škodljiva snov Schadstoff, m

T

tališče Schmelzpunkt, m
taljiv schmelzbar
tek na suho Trockenlauf, m
tekalna površina valja Zylinderlaufbahn, f
tekoč flüssig
tekoča mast Fließfett, n
tekočinska zavora Naßbremse, f
tekočinsko trenje Flüssigkeitsreibung, f
tekočnost Fließverhalten, n
temnejše obarvanje Dunkelfärbung, f
temperatura krekiranja Crack-Temperatur, f
tesnilna snov Dichtungsstoff, m
tesnjenje olja Öldichtheit, f
test Conradson Conradson-test, m
testno spričevalo Testzeugnis, n
težki bencin Schwerbenzin, n
težko kurilno olje schweres Heizöl, n
težko olje Schweröl, n
tiksotropija Thixotropie, f
titracija Titration, f
tlachna obremenitev Druckbelastung, f;
 Preßlast, f
tladni obtočni sistem Druckumlaufsystem, n
točka nastanka plinskih mehurčkov
 Dampfblasenbildungspunkt, m

točka zmotnitve Cloudpoint, n; Trübungspunkt, m
toluen Toluol, n
topen v olju öllöslich
topen v vodi wasserlöslich
topilo Lösungsmittel, n
toplota, ki nastaja pri trenju Reibungswärme, f
toplotna energija Wärmeenergie, f
toplotna obstojnost thermische Stabilität, f
torni partner Reibpartner, m
trajna temperatura Dauertemperatur, f
trajna zaščita dna vozila Dauerunterbodenschutz, m
trajnost Beständigkeit, f
trdi parafin Hartparaffin, n
trdna primes fester Fremdstoff, m; feste Beimengung, f
trdni delec Feststoffteilchen, n; Feststoffpartikel, n
trdno mazivo Festschmierstoff, m
trdnostne lastnosti Festigkeitseigenschaften, pl (f)
trenje Reibung, f
trenje v motorju Motorreibung, f
trimerizacija Trimerisation, f
turbinski motor Düsenmotor, m
turbinski polnilnik Abgasturbolader, m
tvorba soli Salzbildung, f

U

učinek izpiranja Spülwirkung, f
učinkovina Wirkstoff, m
učinkovita snov Wirkstoff, m
učinkovitost Wirksamkeit, f
ujemanje Übereinstimmung, f; Verträglichkeit, f
ujemanje s konstrukcijskimi deli Bauteilverträglichkeit, f
ujemanje s tesnili Verträglichkeit (f) mit Dichtungen
uležajenje Lagerung, f
univerzalna Sayboltova sekunda Saybolt-Universal-Sekunde, f

univerzalno olje za traktorje Traktor-Universalöl, n
uparjanje Verdampfen, n
uplinjanje Vergasung, f
upor Widerstand, m
uporaba Anwendung, f; Gebrauch, m; Einsatz, m
uporabnik Verbraucher, m
usedlina Ablagerung, f
utekanje Einfahren, n
utor Nut, f
utor batnega obročka Kolbenringnut, f

V

vakuumska destilacija Vakuum-Destillation, f
vakuumski destilat Vakuumdestillat, n
vakuumski ostanek Vakuumrückstand, m
vazelin Vaseline, n
večgradacijsko motorno olje Mehrbereichsmotoröl, n
večnamensko olje za gonila Mehrzweckgetriebeöl, n
večventilska tehnika Mehrventiltechnik, f
velikost molekule Molekülgröße, f
vezava kisika Sauerstoffanlagerung, f
viskozimeter Viskosimeter, n
viskozimeter s padajočo kroglico Kugelfallviskosimeter, n
viskoznost Viskosität, f
visokorafiniran hochraffiniert
visokozmogljivo mazivo Hochleistungsschmierstoff, m
visokozmogljivo dizelsko motorno olje Hochleistungs-Dieselmotoröl, n
vnetljivost Zündwilligkeit, f
voda, ki nastane pri zgorevanju Verbrennungswasser, n
volframov disulfid Wolframdisulfid, n
vosek Wachs, n
vpliv tlaka Druckeinwirkung, f
vpliv toplote Wärmeeinwirkung, f
vrednost pH pH-Wert, n
vrelišče Siedepunkt, m

vrelišče v vlažnem stanju Naßsiedepunkt, m
vretensko olje Spindelöl, n
vroči ležaj Heißlager, n
vrtno olje Bohröl, n
vsebnost Gehalt, m
vsebnost fosforja Phosphorgehalt, m
vsebnost mulja Schlammgehalt, m
vsebnost vode Wassergehalt, m
vsrkanje zraka Luftaufnahme, f
vzdržljivost Zähigkeit, f; Festigkeit, f; Beständigkeit, f
vžigljivost Zündwilligkeit, f

Z

zaledenitev uplinjača Vergaservereisung, f
zamašitev Verstopfung, f
zamuljenje Verschlammung, f
zaribanje Fressen, n
zaribanje ležajev Lagerfressen, n
zaščita Schutz, m
zaščita dna vozila Unterbodenschutz, m
zaščita pred bakterijami Bakterienschutz, m
zaščita pred korozijo Korrosionsschutz, m
zaščita pred nastajanjem mulja Schlammenschutz, m
zaščita pred obrabo Verschleißschutz, m
zaščita pred obrabo odmične gredi Nockenverschleißschutz, m
zaščita pred rjavenjem Rostschutz, m
zaščitna snov Schutzstoff, m
zaščitno motorno olje Motorschutzöl, n
zatesnjenost Abdichtung, f
zavorna tekočina Bremsflüssigkeit, f
zavorna tekočina na osnovi glikoletra Glykoläther-Bremsflüssigkeit, f
zbiralna posoda Sammelbehälter, m
zdrs Schlupf, m
zelo trd springhart
zemeljska smola Erdpech, n
zemeljski plin Erdgas, n
zgorevanje Verbrennung, f
zgoščanje Verdickung, f
zgoščanje motornega olja Motoröl-Eindickung, f

zgoščanje olja Öleindickung, f
zgoščevalna snov Dickungsmittel, n
zlepljenje Verkleben, n
zmogljivost Leistung, f; Kapazität, f
zmotnitev Trübung, f

Ž

železov oksihidrat Eisenoxidhydrat, n;
 Rost, m

židkost Zähigkeit, f
življenjska doba Lebensdauer, f; Laufleistung, f
življenjska doba motorja Laufstrecke (f)
 des Motors
žveplov dioksid Schwefeldioxid, n
žveplova kislina Schwefelsäure, f

Janko Moder

Nemško-slovenski slovar Igorja Antiča

Jeziki – tudi slovenščina – so kakor gozdovi in v njih so slovarji kakor drevesa, enojezični kot debela, dvo- in večjezični kot veje in krošnje. Jezikovna drevesa so toliko bolj košata, kolikor več je v njih dvo- in večjezičnih slovarjev.

Slovenci se zaradi prvine težnje po neodvisnosti tako rekoč nagonso sproti oskrbujemo z njimi, ne le s slovarji svojih zemljepisnih sosedov, še prav posebej tistih, s katerimi tekmujejo v kulturnem sožitju ali o katerih slutimo, da bi radi na nas gledali zviška, mogoče celo pokroviteljsko, temveč tudi drugih.

Slovenščina je po znamenitem vzponu tako rekoč iz nič ob Dalmatinovem prevodu *Biblije* (1584) potem nekaj stoletij spala kakor Trnuljčica, vendar ji spremenjene verske in ideološke razmere niso dovoljevale spanja pravičnega, kaj šele spanja na lovorikah doseženega.

Zato tudi takrat slovarska sla ni mirovala. Pomislimo le na Megiserjev *Štirijezični slovar* (1592) z nemščino, latinščino, slovenščino in italijanščino, na Alasiov *Slovar* (1607) z

italijanščino in slovenščino, vendar je slovenski feniks, ves preroben in nov, zares zaživel spet šele po Prešernu in po pomladi narodov (1848).

Že takoj sredi devetnajstega stoletja je namreč izšel Janežičev *Popolni ročni slovar slovenskega in nemškega jezika*, po današnjem pojmovanju slovar srednjega obsega (*Nemško-slovenski del* 1850), le malo pozneje pa sta enakovredno z nemščino zatekmovala velika na, Cigaletov *Nemško-slovenski* (1860) in Pleteršnikov *Slovensko-nemški slovar* (1894, 1895).

In s tem je bilo tudi dokončno konec zatišja in miru na slovarskem področju. Nadaljevale so se mogočne zamisli z velikanskimi načrti, čeprav so se nekatere začele uresničevati šele v prvi Jugoslaviji, za latinščino na primer z Wiesthalerjevim *Latinsko-slovenskim slovarjem* (A–K, 1923), ki pa bo nemara šele zdaj izdan v celoti (doslej A–K, 1999), in s Šturmovim *Francosko-slovenskim slovarjem* (A–C, 1939) s podobno, po svoje še bolj žalostno usodo, saj kljub veličastni zamisli tako rekoč ne more biti dokončan. Več sreče je